

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Евгения Борисова Димитрова, ДН

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **“доцент”**
по професионално направление **7.4. Обществено здраве**
специалност **„Кинезитерапия”**

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр.96/19.11.2021г. и в сайта на НСА, за нуждите на катедра „Теория и методикана кинезитерапията”, към факултет „Обществено здраве, здравни грижи и туризъм”, като единствен кандидат участва **гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор**. При обявяване на конкурса са спазени изискванията на ЗРАСПБ, Правилника за неговото приложение и Правилника на НСА „Васил Левски”.

1. Кратки биографични данни

Таня Светославова Груева-Панчева е завършила ОКС „бакалавър“ по Кинезитерапия в НСА „Васил Левски“ (2002) и ОКС „магистър“ по Кинезитерапия (мускулно-скелетна и спортна кинезитерапия) в Katholieke University – Leuven/Belgium (2005). Работила е като *кинезитерапевт* (в Център по кинезитерапия и рехабилитация „Диел”, София; Център „RIHUMA” – Quart/Girona/Spain; хотел „Hostal La Gavina” – S’Agaro/Girona/Spain; Health Club ARCOS – София; МЦ „ВИП Клиник”; МЦ НСА „Гургулят”), като фитнес инструктор и като масажист. Има над 18 години клиничен стаж като кинезитерапевт в частния сектор. От 2010 е асистент по кинезитерапия към катедра ТМКТ на НСА „Васил Левски” и от 2016 г. – главен асистент. Придобила е ОНС „Доктор“ след успешна защита на дисертационен труд на тема: „Проучване ефекта от ранно включване на упражнения от затворена кинетична верига след реконструкция на предна кръстна връзка“ (2015).

Член е на Асоциацията на физиотерапевтите в България (АФБ) и чрез нея е член на World Confederation for Physical Therapy (WCPT). Член е на факултетния съвет към факултет ОЗЗГТ, НСА „Васил Левски“. Професионалните ѝ интереси са в областта на спортната кинезитерапия, кинезитерапията в ортопедията и травматологията, кинезиологията и патокинезиологията, функционалната диагностика и кинезитерапия при мускулно-скелетни дисфункции. Владее испански, английски и руски език.

2. Общо описание на представените материали

Кандидатката гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор, участва в конкурса със следната научна продукция:

- Монография - 1 брой;
- Публикации - 14 броя.
- Съавторство в 1 учебник.

Публикациите могат да бъдат **класифицирани** както следва:

- Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Индексирани в Web of Science) – 3 броя [1, 2, 3].
- Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 11 броя [4-14].

Класификация според езика на публикацията:

- Публикации и доклади на български език – 10 броя [4, 5, 7-14].
- Публикации и доклади на английски език – 4 броя [1, 2, 3, 6].

Класификация по брой на съавторите:

- Самостоятелни - 9 броя [2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14];
- С един съавтор - 3 броя [1, 3, 13];
- С двама и повече съавтори - 2 броя [4, 7];

Всички публикации са рецензирани преди публикуване.

Кандидатката е автор на 1 монография на тема: „Проприоцепция и нервно-мускулен контрол на долен крайник“ (2021) и съавтор в 1 учебник.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор е представила информацията относно следните 9 цитирания:

- Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове – 2 броя.
- Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 2 броя.
- Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране – 5 броя.

Надвишава минималните национални изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на НСА за академична длъжност „доцент“ по този показател (общо 75 точки).

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност

Гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор е утвърден преподавател в областта на кинезитерапията – има 11 години и 10 месеца трудов стаж по специалност към НСА. Води упражнения по дисциплините: „Теоретични основи и средства на кинезитерапията“, „Общи методи на функционално изследване и оценка в кинезитерапията“, „Патокинезиология“ и „Кинезитерапия в ортопедията и травматологията“ в ОКС „Бакалавър“, по специалност „Кинезитерапия“. Преподава също „Кинезитерапия в спортната практика“ (факултет „Спорт“) и „Physiotherapy in sports practice“ (Еразъм модул, факултет „Спорт“). Общата ѝ аудиторна заетост за предходната година е 742 часа и 385 часа извън аудиторна заетост.

Гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор участва в обсъждането и актуализирането на учебни планове и програми за специалност „Кинезитерапия“, ОКС „Бакалавър“, съобразени със съвременните изисквания за осигуряване на знания, умения и компетенции в професията. Осъществява научно ръководство на курсови и дипломни работи на студенти.

Участва в организирането и провеждането на семинарни и практически упражнения със студенти обучавани в ОКС „Бакалавър“ (факултети ОЗЗГТ и Спорт), провеждане на семинарни упражнения със студенти Еразъм от факултет Спорт, практически клинични упражнения със студенти 1-ви и 2-ри курс ОКС „Бакалавър“, към факултет ОЗЗГТ, държавна клинична практика на студенти 4-ти курс, специалност кинезитерапия. Участва в изпитни комисии по преподаваните дисциплини и държавен практически изпит по кинезитерапия на студенти в ОКС „Бакалавър“.

Поддържа високо ниво на продължаващо обучение чрез участие в над 8 специализирани курса за повишаване на професионалната си квалификация (Мануална терапия – концепцията на Brian Mulligan; Еластично съпротивление и проприоцептивна тренировка в кинезитерапията; Kinesio Taping Fundamental and Advanced; IPNF basic course; Приложна Кинезиология BASICS и др.)

4.2. Научна и научно приложна дейност

От представените за рецензиране 14 публикации гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор е първи автор във всичките публикации. Автор е на 1 монография и е съавтор в 1 учебник.

Тя има участия в 19 национални и международни научни форуми (22 устни презентации и постери), организирани от НСА, Българското научно дружество по спортна медицина и кинезитерапия, Асоциацията на физиотерапевтите в България (АФБ), Българска ортопедична и травматологична асоциация (БОТА), Българска асоциация по артроскопия и спортна травматология (БААСТ), Balkan society of

arthroscopy, sports traumatology and knee surgery и др. Успешно популяризира своите задълбочени проучвания в областта на кинезиологичното изследване на колянна става, кинезитерапията и функционалното възстановяване, проприорецепцията и постуралния баланс при пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка, ролята на проприоцептивната тренировка върху постуралното равновесие при пациенти с хронична глезенна нестабилност и др.

Участва в рецензирането на статии и доклади. Научен ръководител е на един успешно защитил дипломант в ОКС „Бакалавър“ по специалност кинезитерапия.

4.3. Внедрителска дейност

Гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор извършва организационна и методическа работа с кинезитерапевти и директори от базови лечебни заведения към НСА „Васил Левски“ (МБАЛ „Света София“, СБАЛ по ортопедия „Проф. Бойчо Бойчев“, НСБ за физикална терапия и рехабилитация). Базов отговорник е за клинична база МБАЛ „Света София“. Лектор е в курс за обучение за придобиване на квалификации за компетентно лице по „Безопасност и здраве при работа“ – Експерт/специалист по здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) със сертификати от ТЮФ Рейнланд България ЕООД и от TÜV Rheinland – Германия.

Участва като експерт в *2 национални научно-изследователски проекта на следните теми:* „Влияние на средствата на баскетбола върху физическата подготвеност и специфични умения на хора в инвалидни колички“ (2016) и „Изследване физическата дееспособност на учениците от средните училища в Република България“ (2018) и като преподавател в *3 международни образователни проекта:* International Exchange program - “Towards the assessment of functioning, health and wellbeing in a ICF perspective – changing roles of clients and physiotherapist“ Европейски проект Oeiras/Portugal (2010) и Haapsalu/Estonia (2011) и Erasmus+ Staff mobility for teaching – BSU Beijin/China (2018).

Внедрява в кинезитерапевтичната практика стабилографския метод на изследване и проследяване на проприоцептивния дефицит при лигаментарни коленни травми и последващи оперативни интервенции.

Участва в организацията и оборудването на учебни зали, преподавателски кабинети, зали за практически упражнения по кинезитерапия и др.

4.4. Приноси (научни, научно приложни, приложни)

Считам, че най-сериозни научни и научно приложни са приносите на кандидатката в областта на **кинезитерапията при травми и заболявания на опорно-двигателния апарат**, разгледани детайлно в *монографията ѝ* на тема „Проприоцепция и нервно-мускулен контрол на долен крайник“ (2021), където са представени фундаменталните принципи на действие на проприоцепцията и моторния контрол, като част от сензо-моторната система, както и незаменимия ефект на проприоцептивната тренировка за справяне с наличния при множество травми и клинични състояния проприоцептивен дефицит. Направен е анализ на проявата на проприоцептивен дефицит, начините за преодоляването му, въздействие и профилактика чрез проприоцептивна тренировка. Описани са подробно редица методики и техники на проприоцептивна тренировка, практически особености и фази на моторно обучение. Представен е и задълбочен авторски подход за проприоцептивна тренировка при нестабилност в глезенно-ходилния комплекс и колянна става. Монографичният труд спомага за обогатяване на съвременните виждания за физиотерапевтично възстановяване при увреди на долен крайник и обръща внимание върху общото действие на долната кинетична верига, успоредно с третирането на локалния проблем. Монографията е разработена на базата на обстоен критичен анализ на съвременни литературни източници и практически опит на автора. Тя е принос за науката и кинезитерапевтичната практика. *В преобладаващата част от публикациите* са разширени проучванията по темата и са публикувани

клинични резултати [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14]. Изследван е динамичният постурален баланс, с помощта на стабилографски метод, при пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка, в постоперативния период на възстановяване [1, 7, 8, 12]. Проследена е динамиката на възстановяване на постуралния баланс при поддържане на спокоен унилатерален стоеж след реконструкция на предна кръстна връзка [11]. Обогатена е информацията за термините „статичен и динамичен постурален контрол“. Разгледани са методи за оценяването им и методи за възстановяването им. Направена е подробна характеристика на основните проприоцептивни упражнения, използвани за възстановяването на проприоцептивния дефицит на долния крайник и постуралния баланс, при травми на коляното и глезенно-ходилния комплекс [1, 2, 3]. Направен е кинезиологичен анализ на колянна става от стоеж при три различни състояния [4]. Описани са упражнения от затворена кинетична верига и мястото им в рехабилитацията след изолирана реконструкция на предна кръстна връзка. Публикувани са резултати от приложението им [5, 14]. Проучено е въздействието на този тип упражнения от най-ранния етап на възстановяване до късния следоперативен период. Обогатена е методиката на кинезитерапия при нестабилност и лигаментарни увреди в коляното, което е принос с практическо значение. Създадени са и са апробирани методики на кинезитерапия, включващи функционални упражнения при този контингент болни [6], които имат научно-приложен принос за кинезитерапевтичната наука и практика.

Приносите в тази научна област са разширени и специализирано насочени към **кинезиологията и патокинезиологията на гръбначния стълб**. Представени са нормалната механика и факторите, провокиращи възникването на патокинезиологични промени в шийния дял на гръбначния стълб, за оптимизиране на лечението и профилактиката на цервикална спондилоартроза [9]. Направена е обзорна кинезиологична характеристика на комплексната функция на гръдния дял на

гръбначния стълб и ребрата с оглед прецизиране на ефективното функционално възстановяване при болки в гърба [10].

Част от кинезиологичните анализи, методите на изследване и кинезитерапия са внедрени и в педагогическата ѝ дейност, чрез включване в учебните програми на преподаваните дисциплини.

От съществено значение са и приносите ѝ в областта на **функционалното изследване на опорно-двигателния апарат** [1, 4, 13]. Представени са и апробирани редица функционални тестове за определяне на състоянието на долния крайник след реконструкция на предна кръстна връзка, важни за допълнителната сигурност и контрол на изпълнението на сложните функционални дейности. Създаден е алгоритъм за функционална оценка на пациенти, претърпели реконструкция на предна кръстна връзка [13].

Със значителен приложен принос са и разработените в съавторство с Н. Попов раздели от учебника „Функционално изследване и анализ в мускулно-скелетната физиотерапия“ (2012). В тях е представено функционалното изследване и анализ на таза и коляното. Подбрани са най-подходящите и ефективни методи на изследване, както според водещите литературни източници, така и според дългогодишния емпиричен и научно-практически опит на авторите. Създадени са условия за придобиване на теоретични познания и практически умения на студентите. Написани са на ясен, достъпен език, при спазване на терминологията, добре структурирани, подредени и онагледени. Учебникът е основна част от обучението на студентите и има приносен характер за кинезитерапевтичната практика.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор е преподавател с отлична теоретична и практическа подготовка, уважавана от своите колеги и студенти. В представените за рецензиране научни публикации се установява сериозен личен принос на кандидатката и добра работа в екип. Приемам самооценката ѝ, посочена в авторската справка за

приносите на научните трудове, които отговарят на значимостта на получените резултати. Не съм установила плагиатство.

6. Заключение

Цялостната работа на гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор включва научна, лечебна и преподавателска дейност. В научните ѝ трудове се съдържат научно-теоретични и научно-приложни приноси, които обогатяват кинезитерапията като наука и практика. Материалите, с които кандидатката участва в настоящия конкурс, покриват напълно изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и ППЗРАСРБ.

След запознаване с представените материали и научни трудове и въз основа на съдържащите се в тях научни, научно приложни и приложни приноси, а така също въз основа на нейната учебно-преподавателска дейност и висока професионална квалификация, мога убедено да дам **положителна оценка** за цялостната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност и препоръчвам на Научното жури да предложи **гл. ас. Таня Светославова Груева-Панчева, доктор** да бъде избрана за „доцент“ по професионално направление **7.4. Обществено здраве, специалност „Кинезитерапия“**.

28.02.2022 г.

Рецензент:
/проф. Евгения Димитрова, ДН/

Review

Reviewer: Prof. Evgenia Dimitrova, DSc, Department of TMKT, NSA "Vasil Levski", Sofia

of materials submitted for participation in a competition

to occupy the academic position "Assoc. Professor"

In the professional direction 7.4. Public health

Specialty "Physiotherapy"

In the competition for "Assoc. Professor", announced in the State Gazette, issue 91/19.11.2021 and on the site of the NSA for the needs of the department "Theory and Methods of Kinesitherapy" at the faculty "Public Health, Health Care and Tourism", as the only candidate involved Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. When the competition is announced the requirements of the Law for development of the academic staff of the Republic of Bulgaria, and its rules of application are met.

1. Short biographical data

Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva graduated with a Bachelor's degree in Kinesitherapy at the National Sports Academy "Vasil Levski" (2002) and "Master" of Kinesitherapy (Musculoskeletal and Sports Kinesitherapy) at Katholieke University – Leuven/Belgium (2005). She worked as a physiotherapist (at Diel Center for Kinesitherapy and Rehabilitation, Sofia; RIHUMA Center – Quart/Girona/Spain; Hostal La Gavina – S'Agaro/Girona/Spain Hotel; Health Club ARCOS – Sofia; Medical Centrum "VIP Clinic"; MC NSA "Gurgulyat"), as a fitness instructor and as a masseur. She has over 18 years of clinical experience as a physiotherapist in the private sector. Since 2010 she has been assistant of kinesitherapy at the Department of TMPT of the National Sports Academy "Vasil Levski" and Chief Assistant since 2016. She acquired the Ph.D. after successful defence of the dissertation on the topic: "Study the effect of early inclusion of exercises from a closed

kinetic chain after reconstruction of ACL" (2015). She is a member of the Association of Physiotherapists in Bulgaria (AFB) and through it is a member of the World Confederation for Physical Therapy (WCPT). She is a member of the faculty board of the Faculty of Kinesitherapy National Sports Academy "Vasil Levski". Her professional interests are in the field of sports kinesitherapy, kinesitherapy in orthopaedics and traumatology, kinesiology and pathokinesiology, functional diagnostics and kinesitherapy in musculoskeletal dysfunctions. Fluent in Spanish, English and Russian.

2. A general description of the materials presented

The candidate Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. participates in the competition with the following scientific production:

- Monographs-1 number;
- Publications-14 numbers
- Co-author in 1 Textbook;

Publications can be classified as follows:

- Publications and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases of scientific information (Indexed in Web of Science) – 3 pieces [1, 2, 3].
- Publications and reports published in unreferenced journals with scientific review or published in edited collective volumes – 11 pieces [4-14].

Classification according to the language of the publication:

- Publications and reports in Bulgarian – 10 pieces [4, 5, 7-14].
- Publications and reports in English – 4 pieces [1, 2, 3, 6].

Classification by number of co-authors:

- Standalone - 9 pieces [2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14].
- With one co-author - 3 pieces [1, 3, 13].
- With two or more co-authors - 2 pieces [4, 7].

All publications are peer-reviewed prior to publication.

The candidate is the author of 1 monograph on the topic: "Proprioception and neuromuscular control of the lower limb" (2021) and co-author of 1 textbook.

3. Impact of the candidate's scientific publications in literature (known citations)

Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. submitted information about the following citations:

- Citations quoted in scientific journals, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information – 2 articles.
- Citations quoted in the monographs and scientific peer-reviewed volumes – 2 articles.
- Citations or reviews in non-referenced journals with scientific review – 5 articles.

A total of 75 points – meets the minimum national requirements for the academic position of "Assoc. Professor".

4. General characteristics of the applicant's activities

4.1. Educational and pedagogical activities

Chief ass. Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. is an established lecturer in the field of kinesitherapy – she has 11 years and 10 months of service in a specialty at the National Sports Academy. Leads exercises in the disciplines: "Theoretical basics and means of kinesitherapy", "General methods of functional assessment in PT", "Pathokinesiology" and "Kinesitherapy in Orthopaedics and Traumatology" at the Bachelor's School, in the specialty "Kinesitherapy". She also teaches "Kinesitherapy in Sports Practice" (Faculty of Sport) and "Physiotherapy in Sports Practice" (Erasmus Module, Faculty of Sport). Her total audience occupancy for the previous year was 742 hours and 385 hours out of audience occupancy.

Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. participates in the discussion and development of new curriculum for specialty " Kinesitherapy" – "Bachelor" degree tailored to the contemporary requirements for providing knowledge, skills and competencies in the PT profession. Performs scientific guidance on course and thesis of students. Participates in the organization and conduct of seminar and practical exercises with students trained in the Bachelor's Degree (faculties PT and Sport); conducting seminar exercises with Erasmus students from the Faculty of Sport; practical clinical exercises with students 1st and 2nd course "Bachelor's Degree", at the Faculty of PT; state clinical practice of students 4th course, specialty kinesitherapy. She participates in organizing and conducting a practical state exam in clinical bases. She participates in the review of graduation papers. She maintains a high level of continuing education through participation in more than 8 specialized courses to increase her professional qualification (Manual therapy – the concept of Brian Mulligan; Elastic resistance and proprioceptive training in kinesitherapy; Kinesio Taping Fundamental and Advanced; IPNF basic course; Applied Kinesiology Basics, etc.).

4.2. Scientific and scientific applied activities

From the 14 publications presented, Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. is the first author in all publications. She is an author of 1 monograph and is a co-author of 1 textbook

She has participations in 19 national and international scientific forums (22 oral presentations and posters), organized by the NSA, the Bulgarian Society of Sports Medicine and Kinesitherapy, the Bulgarian Association of Physiotherapists, Bulgarian Orthopaedic and Traumatology Association (BOTA), Bulgarian Association of Arthroscopy and Sports traumatology (BAAST), etc. Successfully promotes its in-depth studies in the field of kinesiological examination of the knee joint, kinesitherapy and functional recovery, proprioception and postural balance in patients after reconstruction

of the anterior cruciate ligament, the role of proprioceptive training on postural equilibrium in patients with chronic ankle instability, etc.

She participates in the review of articles and reports. She is a scientific leader of 1 successfully defended a diplomat at the Bachelor's School of Kinesitherapy.

4.3. Implementation activity

Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. performs organizational and methodological work with kinesitherapists and directors from basic medical institutions of the National Sports Academy "Vasil Levski" (Hagia Sophia Hospital, Hospital of Orthopaedics "Prof. Boycho Boychev", Physical Therapy and Rehabilitation Hospital). She is the manager for „Hagia Sophia” clinical base. She is a lecturer in a training course for acquiring qualifications for competent person in "Safety and Health at Work" – Expert/Specialist in Health and Safety at Work with certificates from TUF Rhineland Bulgaria EOOD and from TÜV Rheinland – Germany.

She participated as an expert in 2 national research projects on the following topics: "Influence of basketball's resources on the physical preparedness and specific skills of people in wheelchairs" (2016) and "Study the physical capacity of students from secondary schools in the Republic of Bulgaria" (2018) and as a teacher in 3 international educational projects: International Exchange program - "Towards the assessment of functioning, health and wellbeing in a ICF perspective – changing roles of clients and physiotherapist" European project Oeiras/Portugal (2010) and Haapsalu/Estonia (2011) and Erasmus+ Staff mobility for teaching – BSU Beijin/China (2018). Implements in physiotherapy practice the stabilographic method of examination and monitoring of the proprioceptive deficiency in knee ligament injuries and subsequent operative interventions. She participates in the organization and equipment of training halls, teaching rooms, halls for practical exercises in kinesitherapy, etc.

4.4. Contributions (scientific, scientifically applied, applied)

I believe that the most serious scientific and scientifically applied are the contributions of the candidate in the field of **kinesitherapy for trauma and diseases of the musculoskeletal system**, examined in detail in her monograph on the topic "Proprioception and neuromuscular control of the lower limb" (2021), where the fundamental principles of action of proprioception and motor control are presented as part of the senso-motor system, as well as the indispensable effect of proprioceptive training to cope with the proprioceptive deficiency present in multiple traumas and clinical conditions. An analysis of the manifestation of a proprioceptive deficiency, the ways of overcoming it, impact and prevention through proprioceptive training has been carried out. A number of methodologies and techniques of proprioceptive training, practical features and phases of motor training are described in detail. There is also a thorough author's approach to proprioceptive training in the case of instability in the ankle and knee joint. Monographic work helps to enrich modern visions of physiotherapeutic recovery in case of lower limb injuries and draws attention to the general action of the lower kinetic chain, in parallel with the treatment of the local problem. The monograph was developed on the basis of a comprehensive critical analysis of modern literary sources and practical experience of the author. It is a contribution to science and physiotherapy practice. In the vast majority of publications, research on the topic has been expanded and clinical results published [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14]. The dynamic postural balance was studied, using a stabilographic method, in patients after reconstruction of the anterior cruciate ligament in the postoperative recovery period [1, 7, 8, 12]. The dynamics of restoring the postural balance were tracked while maintaining a calm subdued standing after reconstruction of the anterior cruciate ligament [11]. Information on the terms "static and dynamic postural control" has been enriched. Methods for assessing them and methods for restoring them are considered. A detailed feature of the main

proprioceptive exercises used to restore the proprioceptive deficiency of the lower limb and postural balance has been made, in the case of knee and ankle injuries [1, 2, 3]. Kinesiological analysis of the knee joint was carried out by standing in three different states [4]. Exercises from a closed kinetic chain and their place in rehabilitation after an isolated reconstruction of the anterior cruciate ligament are described. Results of their application have been published [5, 14]. The impact of this type of exercise has been studied from the earliest stage of recovery to the late postoperative period. The methodology of kinesitherapy in instability and ligament damage in the knee is enriched, which is a contribution of practical importance. Kinesitherapy methodologies have been created and approbated, including functional exercises in this patients [6], which methodologies have a scientifically applied contribution to physical therapy science and practice. Contributions in this scientific field are expanded and specialized aimed at kinesiology and pathokinesiology of the spine. Normal mechanics and factors provoking the occurrence of pathokinesiological changes in the cervical spine are presented, for optimizing the treatment and prevention of cervical spondyloarthrosis [9]. An overview kinesiological characteristic of the complex function of the thoracic spine and ribs has been performed with a view to refine effective functional recovery in back pain [10]. Part of the kinesiological analyses, methods of research and kinesitherapy are also implemented in her pedagogical activity by inclusion in the curricula of the taught disciplines. Also essential are her contributions in the field of **functional examination of the musculoskeletal system** [1, 4, 13]. A number of functional tests to determine the condition of the lower limb after reconstruction of the anterior cruciate ligament, important for the additional security and control of the implementation of complex functional activities, are also presented. An algorithm has been created for functional evaluation of patients undergoing reconstruction of the anterior cruciate ligament [13].

With significant applied contribution are also the sections developed in co-authorship with N. Popov from the textbook "Functional assessment and analysis in musculoskeletal physiotherapy" (2012). She has developed the functional examination and analysis of the pelvis and knee. The most appropriate and effective methods of research have been selected, both according to the leading literary sources, as well as according to the long-standing empirical and scientific and practical experience of the authors. Conditions have been created for acquiring theoretical knowledge and practical skills of students. They are written in clear, accessible language, subject to terminology, well structured, arranged and illustrated. The textbook is an essential part of the training of students is a contribution to physiotherapy practice.

5. Assessment of the applicant's personal contribution

Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. is a lecturer with excellent theoretical and practical training, respected by her colleagues and students. The scientific publications submitted for review establish a serious personal contribution of the candidate and good teamwork. I accept its self-assessment, as indicated in the author's report on the contributions of scientific papers that correspond to the significance of the results obtained. I haven't established plagiarism.

6. Conclusion

The overall work of the Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. includes scientific, medical and teaching activities. Her scientific papers contain scientific and theoretical and scientific and applied contributions that enrich kinesitherapy as science and practice. The materials with which the candidate participates in this competition fully meet the requirements of the Law on Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria and its rules of application are met.

After familiarization with the submitted materials and scientific works and on the basis of the scientific, scientific applied and applied contributions contained therein, as well as on the basis of its teaching activity and high professional qualification, I can confidently give a **positive assessment** of the overall research and training activity and I recommend to the Scientific Jury to propose the Chief Assistant Tanya Svetoslavova Grueva-Pancheva, Ph.D. to be selected as "Associate Professor" in professional direction 7.4. Public health, Specialty "Kinesitherapy".

February 28, 2022

Reviewer:

Prof. Evgeniya Dimitrova, DSc